

Prof. Jérôme Lejeune: „Omul este om de la concepție”

Discursul prof. Jérôme Lejeune la Conferința „Omul, religia și cultura”, Tallin, Estonia, 29 mai 1993

În loc de introducere

Am avut ocazia de mai multe ori să intru personal în contact cu geneticieni de marcă, ca profesorul Kleinfelter (descoperitorul sindromului cu același nume) și profesorul Jérôme Lejeune (părintele citogeneticii moderne, cercetător, descoperitorul naturii cromozomiale a sindromului Down).

L-am cunoscut în 1992, la Moscova, după aceea, ne-am mai întâlnit la Houston, în aprilie 1993. Apoi, peste un an, m-a contactat Alexandr Havard, descendentul unei familii de emigranți ruși, care făcea naveta între Paris și Helsinki, și care mi-a comunicat că profesorul Lejeune a murit, în aprilie 1994. Alexandr a tradus în limba rusă discursul profesorului Lejeune pe problema relației etice a omului cu embrionul uman și l-a propus spre publicare unor publicații rusești. Am corectat anumți termeni ai acelu referat și documentul a fost publicat, într-un tiraj nu prea mare de către Asociația "În sprijinul maternității".

Jérôme Lejeune s-a născut la 13 iunie 1926 la Monrouge, într-o familie de intelectuali. De la începutul anilor '50, a început să se ocupe de studierea influenței radiației ionizante asupra organismului uman. La sfârșitul anilor '50, el a descoperit că sindromul Down este provocat de o aberație cromozomială - trisomia a 21 de cromozomi, fapt pentru care a fost decorat cu Premiul Kennedy, în 1962. A fost pionerul unor direcții fundamentale în genetică, cum ar fi genetica matematică, influența radiației ionizatoare asupra genelor, îmbătrânirea precoce, liniile cancerului, evoluția clonală etc. Jérôme Lejeune a fost primul șef de catedră de genetică fundamentală în Franța, membru al mai multor academii de știință, deținătorul mai multor premii științifice. A murit la Paris, la 3 aprilie 1994, la 67 de ani. (nota redactorului, I.I.Guzov)

Cu mulți ani în urmă, în Anul Internațional al Femeii, trebuia să prezint o comunicare la București, la o conferință de presă, la care am participat în calitate de membru al delegației Vaticanului. Era multă lume acolo - jurnaliști, fotografi etc. Unul dintre aceștia s-a ridicat și m-a întrebat: "Când spuneți că trebuie să respectăm orice ființă umană, chiar și pe cea mai mică, spuneți asta pentru că sunteți catolic?" Am întrebat un episcop, de fapt conducătorul delegației noastre: "Monsenior, pot să răspund deschis și direct?" Și el mi-a spus: "Da, puteți". Am răspuns, întrebându-mă pe mine, de fapt: "Dacă Biserica - și ea, slavă Domnului, nu o face - dar dacă Biserica ar spune: da, embrionul uman poate fi nimic în uterul mamei, deoarece acesta încă nu este o ființă umană, atunci nu aș mai fi fost catolic, și, în acest caz, din motive pur științifice". Interesant este că presa a ignorat această declarație a mea, dar cei interesați pot să verifice că am spus anume așa și voi explica de ce.

Am spus "din motive pur științifice" pentru că, **în prezent, în lume, s-a răspândit un soi de obscurantism de tip nou: cu cât mai mult aflăm despre genetică, cu atât mai mult lumea pare că ignoră natura umană.** Aflând mai multe despre gene, cromozomi, embriologie, înțelegem tot mai puțin ce înseamnă omul. Nu pot să fiu de acord cu această prostie. Nu pot să cred că, dezvoltând o anumită știință, extinzându-ne cunoștințele despre un anumit domeniu - fapt sugerat zilnic de mass-media -, în același timp, putem fi părtașii acestui tip de obscurantism, de care vorbeam. Datoria oamenilor de știință este să spună lumii: nu credeți în ceea ce vi se sugerează, studiați cărțile de specialitate, faceți cunoștință direct cu ceea ce spune știința și o să înțelegeți mai profund ce a spus un scriitor american cunoscut cândva (Oliver Wendell Holmes - nota redactorului), după apariția cazului lui Dredd Scott. El a declarat: "Omul este om și din nou om". Această frază pune capăt sclaviei în America. (În sentința dată în cazul lui Dredd Scott, în martie 1857, se spunea: "Curtea Supremă a SUA stabilește că, în conformitate cu Constituția americană, negrii se află în afara legii." 11 ani mai târziu, după războiul civil, această greșală a fost corectată prin Amendamentele 13 și 14 aduse Constituției).

Deci, trebuie să ne punem întrebarea: **ce înseamnă viața umană?** Nu intenționez să merg prea departe, să citesc o lecție din cursul de genetică a omului; cu toate acestea, va trebui să ating acest subiect. Să încerc să-l fac mai pe înțelegerea celor neavizați.

O să încep cu un experiment simplu, pe care-l fac de fiecare dată când plec peste hotare: ca profesor de genetică, mă grăbesc să vizitez două locuri: o universitate și o grădină zoologică. Din astfel de experimente poți să înveți multe... La universități, întâlnesc adesea oameni de știință, care se mai întrebă: nu cumva animalele au fost propriii lor copii, în diverse stadii de dezvoltare? Însă, la grădina zoologică, n-am văzut niciodată un cimpanzeu care să se întrebe: nu cumva copiii mei vor deveni

vreodată profesori universitari?! Pe baza acestor observații, mi s-a format impresia că între natura umană și natura unui cimpanzeu, să spunem, există o anumită diferență.

Știința ne explică, cu ajutorul studierii șirurilor lungi de ADN, că există, într-adevăr, o diferență. Deși nici un animal din lume, chiar cimpanzeul, nu este asemănător întrutotul cu omul, trebuie să recunosc că, în discuțiile cu unii colegi de-ai mei, observ o chestiune stranie: unii dintre ei consideră că, atunci când se aflau în uterul mamelor lor, erau cimpanzei¹. Acum, când sunt deja adulți, nu știu dacă le va mai plăcea să-i numească cineva "cimpanzei". Ei se consideră oameni, dând impresia că și-au modificat specia. Însă acest lucru nu este posibil: specificul creierului cerebral uman există chiar de la începutul dezvoltării organismului.

Încerc să vă fac o impresie generală asupra acestei chestiuni. Capul unui spermatozoid (celulă sexuală masculină) este purtător de informație genetică din partea tatălui, în interiorul ovulului, informație ce încapă cu ușurință pe vârful unui ac. În interiorul capului spermatozoidului, există o moleculă de ADN sub formă de bandă. Lungimea medie a acestei molecule este de aproximativ un metru, însă ea este împărțită în 23 de segmente, fiecare dintre ele fiind atât de complicat răsucit într-o super-super-superspirală, încât, în final, arată ca o mică baghetă, care se numește cromozom. În ceea ce privește ovulul, în el există de asemenea un metru de ADN, care comportă informații genetice și este de asemenea împărțit în 23 de segmente răsucite foarte complicat. Când aceste 23 de volume ce conțin codul vieții de la mamă se întâlnesc cu cele 23 de volume de informație de la tată, este adunată toată informația necesară și suficientă pentru crearea unei noi ființe de un anumit tip biologic. Ceea ce vă spun se referă atât la om, cât și la cimpanzeu. Se referă, cu alte cuvinte, la orice sistem de înmulțire bisexuată. Anume în acest moment al creării întregului set de informații necesar își începe existența noua ființă.

În continuare, ați putea auzi de la anumiți oameni - printre care, foarte interesant, chiar deținători ai Premiului Nobel -, că **viața nu începe niciodată, ea continuă neîncetat. Și acest lucru este adevărat.** Viața, de-a lungul veacurilor, a fost transmisă de la părinți la copii. Dar chiar și unui profesor cu plete albe, de genetică, nu i-ar plăcea să i se spună că are un milion de ani. Când acest lucru i se sugerează unei tinere, pur și simplu te apucă disperarea. Căci este clar că ea nu poate să aibă un milion de ani, ci doar 20. Cu aceeași fermitate, ca în exemplul cu grădina zoologică, putem afirma că viața fiecărei ființe vii începe din acea clipă, când toată informația, necesară și suficientă pentru însuflețirea materiei se adună în acea sferă minusculă, cu diametrul de 150 microni, pe care o numim "ou fecundat" sau "zigot".

Țineți minte: materie vie nu există. Materialismul grosolan nu poate da nici o explicație aici, căci materia nu poate trăi. Ceea ce trăiește este materia

¹ Se referă la teoria lui E. Haeckel, „ontogeneza recapitulează filogeneza” - dovedită ca falsă (n. trad.)

însuflețită. "Informația" cuprinsă în prima celulă o însuflețește, îi spune că, din acest moment, ea este ființă vie. Dacă această informație n-ar exista, celula n-ar trăi. De fapt, ovulul reprezintă solul pentru această informație. Iar noi trebuie să înțelegem că **informația nu este inclusă în materia care este vie deja, ci materia nu ar fi fost însuflețită fără această informație.** Știm acum - și nu există nici un fel de dubii - că, **în relația sufletului cu materia, anume sufletul este cel determinant.**

Acum să luăm drept exemplu un lucru foarte cunoscut nouă: banda de magnetofon. Să presupunem că ați cumpărat de la magazin o casetă pe care era înregistrată o simfonie. Să zicem că era "Mica serenadă nocturnă" de Mozart. Ce auziți atunci când introduceți caseta în aparat? În realitate, ascultarea unei simfonii este un proces complicat: ai nevoie de o orchestră, de muzicanți, de un dirijor. La înregistrare, microfonul a "prins" oscilațiile sunetului, le-a transformat într-un cod electric, care a fost înregistrat pe bandă ca un cod magnetic. Aparatul ia în considerare acest cod magnetic și apoi îl transformă în impulsuri electrice și face ca difuzorul să lucreze în așa fel încât să dea naștere la muzică. Vedeți, rezultatul nu este pur și simplu oscilația aerului. Dacă este să judecăm în consecință, acesta e geniul lui Mozart. Exact în așa fel se intonează simfonia vieții. Deja v-am spus că în spermatozoid se găsește un metru de ADN, iar în ovul, încă un metru. Acești doi metri de ADN includ în sine toată informația simfoniei vieții. Însă numai atunci când aceștia sunt incluși în "aparat", adică într-o celulă sănătoasă - deoarece anume celula este capabilă să citească ceea ce este înregistrat pe banda ADN - numai atunci începe simfonia vieții. Melomanul îl va recunoaște pe Mozart din primele 2 tacturi - deoarece este cunoscut cu geniul lui Mozart. Însă un diletant, care nu știe aproape nimic despre muzică, trebuie să asculte toată compoziția ca să spună: «Ceea ce am auzit este "Mica serenadă nocturnă"».

Tot astfel stau lucrurile și cu viața umană. **Cei care nu știu nimic despre știință, despre materia însuflețită, despre informațiile care conțin ADN, acești oameni vă vor spune: «Ca să mă conving că ființa aceasta este un om, trebuie să aștept ca el să-mi spună: "Eu sunt om"».** Însă trebuie să aștepți cam șapte ani, căci pe la această vârstă omul poate spune în mod conștient: "Eu sunt om". Alți oameni, mai deștepți, studiază formele și stabilesc că un nou-născut seamănă cu ei la exterior, numai că are dimensiuni mai mici. Dacă aceștia ar studia formele mai temeinic, ar putea recunoaște omul într-un embrion la două luni în uterul mamei sale. Mamele pe parcursul tuturor civilizațiilor au ajuns la o singură idee: cu ajutorul minunatei povești "Băiețel-Degețel", le oferă copiilor o lecție de educație sexuală. Fiecare femeie știe că copilul său, până la apariția lui pe lume, există într-o lume ascunsă, minunată și feerică, locuită de multe ființe minuscule, și își trăiește viața sa misterioasă. Și dacă această poveste încă mai atrage copiii din întreaga lume - și chiar adulții sunt gata să o asculte cu plăcere - asta se întâmplă din cauză că este adevărată. Ea nu este inventată, căci fiecare dintre noi a fost cândva un Băiețel-Degețel în uterul mamei sale.

Fiecare om, chiar fără o pregătire specială, dacă se uită cu atenție la un embrion uman de două luni așa cum este în uterul unei mame, nu l-ar confunda cu un embrion de cimpanzeu. Eroarea nu este posibilă dacă ne uităm în primul rând la degetele de la mâini și picioare, nemaivorbind de față, care, la om, este tipică și nu se aseamănă deloc cu fața unei maimuțe. N-am putea oare să mergem înapoi în timp, chiar la începuturi? Se pare totuși că noi, ca geneticieni, cunoaștem, totuși, ceva mai puțin decât o poveste. Putem să stabilim constituția ființei umane. Dar cu cât mai mult aflăm despre materia însuflețită de informație cu atât mai aproape suntem de decodarea acelor cantități enorme de informații care se conțin în celula feminină fecundată și cu atât mai aproape suntem de recunoașterea afirmației că omul este om chiar de la concepția sa. Omul niciodată nu ar fi fost om dacă nu ar fi fost conceput în chip de om și nu ar fi fost niciodată unul dintre noi.

Se preferă adesea a nu se observa acest material experimental. Legea modernă engleză permite vivisecția pe ființele umane foarte tinere, deoarece Camera Lorzilor a decis - iar regina a confirmat această decizie, - că supușii săi britanici nu sunt ființe umane până la atingerea vârstei de 14 zile, adică timp de 14 zile după concepție. Am un respect deosebit pentru Regatul Unit al Marii Britanii și pentru regina Angliei. Probabil ea s-a gândit ca, **în cinstea noului Dumnezeu, care se numește "pluralism", este datorare să semneze această "decizie pluralistă", care afirmă faptul că ființele umane nu sunt oameni, nu sunt nici un fel de ființe, până în momentul în care ating vârsta de 14 zile.** Dar dacă acest pluralism încearcă să ne "ofere" astfel de decizii, care contravin științei, atunci nu mai are importanță cum sunt ele primite - în conformitate cu regulile parlamentare sau împotriva lor. Dacă legea este atât de nedreaptă încât afirmă faptul că, la început, ființa umană nu este totuși ființă umană, aceasta nu mai este lege. Acest lucru se poate numi o manipulare a opiniei publice, o capitulare a Parlamentului în fața presiunii ideologiei dominante, nu numai o nesocotire a adevărului.

Putem să dovedim acest lucru foarte ușor. Dacă legea spune adevărul, atunci toți supușii majestății sale în primele 14 zile de la concepție sunt animale. Ca și însăși regina, tatăl său și toți strămoșii acesteia. În această zonă de tranziție neumană, dinastia regală se întrerupe în cazul oricărei generații. Acest lucru se referă și la membrii Parlamentului și ar fi fost incorect cel puțin să încredințezi soarta unei națiuni unor foste animale. Evident că și regina și toți britanicii au fost concepuți ca ființe umane. Altfel ar fi fost de neimaginat. Acest lucru este foarte simplu și logic. Însă, desigur, ați putea să nu recunoașteți știința și atunci ați putea spune că preferați să fiți neglijenți și să refuzați să recunoașteți noile descoperiri. Poate acest lucru este și o poziție "corectă din punct de vedere politic" în unele țări, însă acest punct de vedere este contradictoriu științei, iar știința nu laudă obscurantismul.

Aș putea spune că am învățat multe în Japonia. Odată, în orașul Sukuoke, (în apropierea orașului Nagasaki) am vizitat o congregație de călugărițe. Una dintre ele

era franțuzoaică, iar restul japoneze. Ele aveau o școală de fete cu 2.000 de locuri. Călugărițele m-au invitat la ele și mi-au spus: "Deoarece vă aflați aici, veniți și povestiți-ne despre toate aceste manipulări genetice, despre concepția în eprubetă și așa mai departe. Vrem să știm acest lucru ca să le spunem elevelor noastre care este adevărul."

Într-una din seri, le-am explicat ce înseamnă concepția artificială și că, de fapt, concepția artificială nu poate fi făcută de nici un om. Tot ceea ce poate face un om este să aducă ovulul și spermatozoizii în asemenea condiții în care unul dintre spermatozoizi va pătrunde în ovul. Drept urmare, fecundarea este realizată de spermatozoid și nu de un laborant. Copiii care sunt concepuți în eprubetă, sunt de fapt concepuți prin metodă naturală. Nu este firească doar metoda prin care spermatozoizii și ovulul sunt "uniți", însă noi nu trebuie să ne gândim că rezultat ar fi copii artificiali. Aceștia sunt copii normali. Concepția în eprubetă nu este, să zic, catolică, și constă de fapt în **lipsa de respect față de ființa umană**. De fapt, **căsătoria se bazează pe faptul că numai soțul are privilegiul de a fi unicul om căruia îi este permis să introducă celulele reproducătoare în interiorul aceluiași templu tainic, care este organul genital al soției sale**. Dacă ovulul a ajuns la maturitate în câteva zile, înaintea contactului sexual sau imediat după acesta, spermatozoidul care a pătruns în ovul dă viață unei noi ființe umane.

Atunci șefa mănăstirii m-a întrerupt și i-a spus ceva traducătoarei. Aceasta i-a răspuns dar nu mi-a tradus mie și atunci am continuat. La sfârșit, am întrebat-o pe călugărița traducătoare: "Despre ce vorbeți cu șefa dumneavoastră?" Aceasta mi-a răspuns că aceasta s-a interesat dacă vorbesc japoneza. I-am spus că nu știu japoneza, pot spune doar "Arigato", care înseamnă "Vă mulțumesc" și gata. Atunci călugărița mi-a spus: "În japoneză uterul se numește «shi chiu», care de fapt înseamnă «copil» sau «taină» iar «chiu» înseamnă «palat» sau «templu». În acest fel când eu vorbeam despre organul sexual feminin, care este un templu tainic, călugărița-șefă a crezut că eu vorbesc japoneza. Asta deoarece **«uter» în japoneză înseamnă «palat al copilului» sau «templu, care nu se arată ochilor»**.

Pentru mine acest lucru a însemnat o descoperire. Nu sunt lingvist, dar mi se pare că oricum încercăm să exprimăm înțelegerea naturii, nu este important în ce limbă vorbim - în engleză, japoneză sau franceză. La urma urmei, ajungem la una și aceeași înțelegere. Uterul mamei, într-adevăr, este mai dotat pentru apariția pe lume a unui om decât cel mai bun laborator. Uterul funcționează mai bine, este mai bine dezvoltat din punct de vedere al biochimiei și mai mult, acesta este locul într-adevăr cel mai bine înzestrat pentru apariția pe lume a unei ființe umane. Într-adevăr, limba obișnuită poate explica mai bine un punct de vedere al științei decât cea mai științifică terminologie posibilă. De exemplu, în limba engleză, exprimăm un nou gând și apariția pe lume a unei ființe umane, folosind unul și același cuvânt: "a concepe un gând, o idee" și "a concepe un copil". În ambele cazuri, acțiunea este o

concepție și concepția determină atât acțiunea creației noastre cât și începutul unui om nou. Înțelepciunea umană coincide cu dezvoltarea naturii umane. Nu este asta o descoperire? Limba ne vorbește despre ceea ce la începutul vieții este spirit și materie (aș spune suflet și trup) și despre faptul că acestea două sunt atât de bine împletite încât putem să folosim unul și același cuvânt ca să exprimăm atât nașterea unei idei cât și nașterea unei noi ființe umane. Acest lucru nu se întâmplă din cauza sărăciei de cuvinte, ci dimpotrivă, unul și același cuvânt ne dă posibilitatea unică de a determina ceea ce într-adevăr este începutul vieții: spiritul care însuflețește materia. Acest adevăr este actual chiar și atunci când viața exterioară moare.

Odată a trebuit să explic acest lucru în America. Acum câțiva ani, într-un mic orașel din Statele Unite, care se numește Maryville, statul Tennessee, avea loc un proces de divorț. Un bărbat și o femeie care au trăit împreună 19 ani au rămas fără copii. În cele din urmă, s-au decis să recurgă la fecundare extracorporală, adică la concepția în eprubetă. Din ovarele femeii au fost separate un număr de ovule, care au fost fecundate de sperma soțului său. Din acestea, șapte au fost introduse în camera frigorifică și congelate, iar două au fost introduse în uterul femeii. Din păcate, acești embrioni nu au supraviețuit. (95% din embrionii care rezultă din fecundare extracorporală, după introducerea lor în uter, pot muri. Când citiți despre minunile manipulării embrionilor umani, trebuie să știți că, din embrionii creați în urma rezultatelor manipulării artificiale, doar 5% din aceștia ajung să se dezvolte până la naștere.)

În cazul nostru, după acest eveniment, soții au decis să se despartă. Au ajuns la o idee comună în privința tuturor problemelor, au împărțit mașina, frigiderul, contul în bancă, totul. Însă mama a declarat că ea dorește să primească dreptul asupra viitorilor săi copii. Adică a celor care au fost congelați. Soțul a declarat că el este împotriva, deoarece dacă femeia va reuși să aducă pe lume acești copii, tatăl lor va fi el. Iar el nu dorește ca o femeie de care el este divorțat să devină mama viitorilor săi copii. În fața judecătorilor a apărut următoarea problemă: **pentru prima dată în America, un proces de divorț le impunea judecătorilor să stabilească dacă embrionii congelați sunt oameni sau sunt niște obiecte neînsuflețite.** Juriul a decis să asculte dovezile oamenilor de știință, sperând că aceștia îi vor ajuta să stabilească adevărul. Unul dintre prietenii mei, Martin Palmer, m-a sunat la Paris și mi-a povestit această istorie. Mi-a și detaliat cerințele femeii: chiar în cel mai rău caz aceasta susținea că copiii ar putea fi dați unei femei infertile ca ea să ducă sarcina până la capăt. Atunci i-am răspuns prietenului meu din cealaltă parte a oceanului: "În acest caz decizia este deja luată: o mamă adevărată ar face astfel - va prefera să dea copiii săi unei alte femei, mai degrabă decât să permită distrugerea lor. Prin urmare, ei trebuie să i se încredințeze copiii. Astfel a judecat și Solomon acum 3000 de ani."

Din cauza consultațiilor la clinică am putut să zbor la New York cu o zi mai târziu. Judecătorul Dail Young a putut să amâne declararea sentinței până la venirea mea. În Meryville erau multe camere de luat vederi, antene parabolice, gata să îndrepte semnalul spre stațiile, care transmiteau știri în toate Statele Unite, în Canada și în Mexic. La conferința de presă, primul lucru care am fost întrebat a fost: "Cine v-a plătit călătoria?" Asta e America. Am răspuns: "Singur mi-am plătit biletul." Și după aceea au urmat și alte întrebări: "Ce i-ați spus juriului?" Deja dădusem o declarație în acest sens pentru judecător, declarație care s-a prelungit pe parcursul a patru ore. Am răspuns ziariștilor: "Am spus judecătorilor că, **după datele științei, ființa umană își începe viața imediat după concepție**, iar noi știm că informația însuflețește materia". (Aici mă repet, însă ziariștii trebuiau să înțeleagă acest argument.) Când scădem temperatura - este exact ca atunci când punem produsele la congelat - nu facem decât să micșorăm viteza de mișcare a moleculelor. Iar această mișcare a moleculelor determină scurgerea timpului. Iată de ce, în mod real, dacă temperatura scade până la 0 - ceea ce nu este posibil, deoarece aceasta este o graniță, însă putem să ne apropiem de ea - atunci are loc oprirea în loc a vieții, adică oprirea timpului. Iar într-un vas cu azot lichid, unde temperatura nu este de -273C ci doar 180C, timpul este aproape oprit. Iar ființele umane minuscule, cu un diametru de 150 de microni, pot trăi într-un astfel de timp oprit pe loc. Ele nu sunt moarte, deoarece, dacă le aducem la temperatura normală, ele vor ajunge la volumul și dezvoltarea normală.

Acum demonstrăm prin experiment ceea ce am vorbit mai devreme despre biochimie. Pe o moleculă lungă scrie ceva, ca o simfonie pe bandă magnetică. Știm că informația este congelată și apariția vieții este oprită în loc. Dacă informația nu este distrusă și ei i se dă iarăși posibilitatea să reînvie sau să însuflețească materia la temperatură normală, viața reînvie. Materia nu poate fi însuflețită la orice temperatură. În stare congelată materia nu poate să manipuleze așa-zis informația genetică. Tot din această cauză și temperatura corpului nostru se menține în jurul a 37 de grade. Dacă ar fi mai mare sau mai mică, voința noastră nu ar putea "controla" materia.

Ca să explic acest lucru, am spus tribunalului: "Ființele minuscule din vasele cu azot lichid într-adevăr sunt închise într-o cutie de conservă, în care timpul este oprit în loc". Pentru o afirmație mai credibilă, am schimbat în loc de o "cutie de conserve" am spus "cutie concentraționară". Într-un asemenea loc în care mii de ființe umane pot fi păstrate, dacă timpul este oprit în loc. Când am vorbit cu jurnaliștii, cineva m-a întrebat: "Ați spus lagăr de concentrare?" Și am răspuns: "Nu. Asta este evident o greșeală. Am spus «cutie de concentraționară»". Deoarece este vorba de o cutie, iar lagărele de concentrare se foloseau pentru grăbirea morții. Iar aceste "cutii concentraționare" au fost concepute pentru oprirea vieții în loc. Însă ambele cazuri de fapt reprezintă un sistem concentraționar, în care sunt ținuți oameni inocenți. Iată de ce ideea de "concentrare" este un lucru inacceptabil.

Despre genetică poți să vorbești la nesfârșit... Însă acum aș vrea să adaug doar câteva cuvinte. Ca și toți profesorii de genetică generală din lume, timp de ani de zile, am predat având o atitudine eronată. Doar cu doi ani în urmă eroarea a fost corectată. Mai înainte consideram că informația genetică, care pleacă de la tată, este egală cu cea care vine de la mamă. Foarte simplu și clar. Și acest lucru se pare a fi corect, dacă este să vorbim despre moștenirea grupei de sânge, a culorii pielii sau a culorii ochilor. Însă dacă este vorba despre crearea organismului, despre constituția ființei vii, acest lucru nu mai e adevărat. În ultimii ani, am aflat că banda lungă de ADN în unele locuri este marcată. (Cine dintre dvs. are informații din genetică, va înțelege că am în vedere marcarea citozinei în interiorul lanțului de ADN.) Exact la fel face înainte de examen un student bun: ia creionul și își subliniază ceea ce trebuie să învețe imediat. Iar ceea ce nu vrea să rețină în acel moment taie. Natura face absolut la fel: tații "își subliniază" în lanțul de ADN unul și același segment, iar mamele "își subliniază" în lanțul lor de ADN, unul și același segment. Și acest lucru nu se întâmplă în unele și aceleași locuri. Este un anumit tip masculin de subliniere a informației în lanțul de ADN masculin și un tip feminin, care se deosebește de cel masculin. În partea marcată de tată, ADN-ului îi este subliniată informația care va fi folosită la formarea membranelor, în care va avea loc sau se va petrece viața embrionului, precum și informația necesară construcției placentei, prin care copilul primește hrană din sângele mamei. Repet, acest lucru este subliniat de ADN-ul din partea tatălui. Nu demult, s-a descoperit că ceea ce este marcat de informația genetică ce vine dinspre mamă reprezintă un proces complicat din care embrionul își construiește organismul.

Toate acestea le cunoaștem studiind cazurile de patologie. Uneori, după fecundare, are loc un proces patologic, când rămâne doar un *pro-nucleus* masculin, iar celula feminină moare. Adică ceea ce apare ca rezultat nu este o ființă umană. Este o formație compusă dintr-o multitudine de bule și membrane. În asemenea caz, sarcina se termină cu un avort spontan iar în aceste țesuturi nu se va găsi formația unui embrion. Din câte se vede, nu a avut loc fecundarea. A fost transmisă doar informația tatălui: cum să construiești un adăpost. Și dimpotrivă, foarte rar însă există și cazuri în care în uterul unei femei unul din ovule începe să se dezvolte. Iar, ca rezultat, apare doar partea de informație genetică a femeii, adică se formează doar părți din organism: păr, dinți, unghii și chiar elemente de țesut nervos, dar toate acestea nu sunt organizate. Ființa umană nu este concepută, s-au format doar părți care nu sunt adunate într-un tot întreg. Această descoperire este foarte importantă pentru ultimii doi ani, căci în sfera minusculă cu diametrul de 150 micrometri în zigot, imediat după pătrunderea spermatozoidului în interiorul ovulului, ca urmare a marcării citozinei în lanțul ADN, este înscrisă informația care determină "îndatoririle" clare ale informației feminine și masculine. Se presupune că deprinderile masculine constau în construirea unui adăpost și obținerea hranei, iar cele feminine în construcția organismului. Toate acestea sunt deja înscrise în sfera minusculă, numită "zigot". Dacă toate aceste descoperiri recente din genetică și biologie nu-i

conving pe contemporanii noștri de faptul că omul este om chiar de la concepție, acest lucru se întâmplă nu pentru că ei nu ar fi destul de raționali. Acest lucru se întâmplă pentru că ei nu observă dovezile. Pur și simplu ei preferă să rămână neinformați. Ca om de știință, sunt gata să mă adresez oricărui parlament din lume: **"Parlamentari, nu aveți dreptul să ascundeți adevărul de cei care v-au ales! Trebuie să le spuneți oamenilor că ființa umană începe în momentul concepției, altfel tot ceea ce realizați nu se va numi «consens», ci «nonsens», adică o confuzie totală, un refuz al adevărului. Nici un guvern din lume nu are dreptul să renunțe la adevăr, indiferent de faptul că susține sau nu democrația și pluralismul. Oamenilor trebuie să li se ofere doar adevărul și nimic în afară doar de adevăr. Căci numai adevărul eliberează."**

Ultimul lucru. Dacă credeți în Dumnezeu, nu e nevoie să studiați genetica - și așa știți cum să vă comportați. Știți și răspunsul la întrebările de tipul: ce înseamnă ființa umană, cum putem apăra ființa umană, cum să respectăm ființa umană, putem sau nu să manipulăm embrionii umani. Pentru luarea de decizii, nu trebuie să ascultați comentarii la radio și televiziune. Cel mai important este să rețineți un mic precept. Dacă legiuitorii, oamenii de știință etc. vor învăța să respecte acest precept, voi putea să cred că în continuare știința va sluji corect omenirii. Acest precept de fapt, este foarte simplu și rezolvă totul: "Ceea ce i-ați făcut unuia dintre frații mei mai mici, mi-ați făcut mie".

Jérôme Lejeune

Traducere și adaptare din limba rusă: Asociația Provita Media, www.provita.ro